

MUDr. Lipták: Papagáj Matovič svojou chorobnou hlúposťou ohrozuje celú spoločnosť

- CZ24 News | 10. září 2020

SLOVENSKO: Dnešné štandardné testy diagnostikujú obrovské množstvo pozitívnych ľudí, ktorí môžu byť nositeľmi relatívne nevýznamného množstva vírusu, píše vo svojom blogu lekár MUDr. Peter Lipták.

Súčasnej koronavírusovej pandémie sa venuje množstvo článkov vo vedeckých časopisoch, ale aj v novinách informujúcich širokú verejnosť. Dnes nie je problém si prečítať ani čo píše v New York Times. 30. augusta uverejnili článok [Your Coronavirus Test Is Positive. Maybe It Shouldn't Be.](#) (Máte pozitívny test na koronavírus. Možno nemáte.)

Autorkou je Apoorva Mandavilli, ktorá je reportérkou denníka The Times so zameraním na vedu a globálne zdravie. Je držiteľkou Ceny Viktora Cohna za výnimočnosť v reportovaní lekárskeho vied za rok 2019.

[Celý originálny článok a slovenský preklad dostupné prostredníctvom tohto linku.](#)

V článku sa konštatuje, že používané diagnostické testy (PCR RNA výtery z nosohltanu) sú jednoducho príliš citlivé a výsledky sú k dispozícii príliš neskoro na to, aby sa dalo zabrániť šíreniu vírusu.

PCR-RNA testy poskytnú iba odpoveď áno-nie či je prítomná infekcia a identifikujú ako pozitívneho aj pacienta s nízkym obsahom vírusu v tele, ktorý nie je infekčný.

Dnešné štandardné testy diagnostikujú obrovské množstvo pozitívnych ľudí, ktorí môžu byť nositeľmi relatívne nevýznamného množstva vírusu. Väčšina z týchto ľudí pravdepodobne nebude nákazlivá a ich zbytočná identifikácia je skôr prekážkou, ktorá bráni včasnemu nájdeniu tých, ktorí sú naozaj nákazliví. Vedci v uvedenom článku však tvrdia, že riešením nie je testovať menej, alebo prestať testovať ľudí bez príznakov, ako to nedávno navrhlo C.D.C (Centrum pre kontrolu a prevenciu chorôb v USA). Namiesto toho nové údaje podčiarkujú potrebu rozsiahlejšieho využívania rýchlych protilátkových testov, aj keď sú menej citlivé, teda využitie úplne iných mechanizmov testovania ako doteraz používaných PCR RNA testov.

Najbežnejšie dnes používaný diagnostický test na nový koronavírus, ktorý je známy ako test PCR RNA, poskytuje jednoduchú odpoveď „áno-nie“ na otázku, či je pacient infikovaný.

Podobne PCR testy sa robia aj na iné vírusy, ale u nich majú určitý význam aj pre odhad nákazlivosti infikovaného pacienta, pretože výsledky pre iné vírusy zvyknú obsahovať aj hrubý odhad množstva vírusu v tele pacienta.

Pri COVID používame len jeden typ údajov, a to je len plus alebo mínus – to je všetko. **Používame takéto oklieštené, parciálne výsledky testov na klinickú diagnostiku, na opatrenia na ochranu verejného zdravia, na prijímanie politických rozhodnutí.** Ale výsledok áno-nie nie je na to dosť dobrý. Malo by to byť množstvo vírusu, ktoré by malo určovať všetky rozhodnutia a aj ďalšiu cestu a osud infikovaného pacienta. **Je skutočne nezodpovedné vzdať sa poznania, že ide**

o kvantitatívny problém.

Test PCR amplifikuje genetický materiál z vírusu v cykloch. Čím menej cyklov je potrebných na jeho zistenie, tým väčšie je množstvo vírusu alebo vírusovej nálože vo vzorke. Čím vyššia je vírusová nálož, tým je pravdepodobnejšie, že bude pacient nákazlivý. Tento počet amplifikačných cyklov potrebných na nájdenie vírusu, ktorý sa nazýva prahová hodnota cyklu, nie je nikdy zahrnutý do výsledkov zasielaných lekárom, alebo pacientom s koronavírusmi, hoci by im mohol povedať, nakoľko sú vlastne infekční.

Podľa časopisu The Times v troch súboroch testovacích údajov, ktoré zahŕňajú aj prahové hodnoty cyklu (počet amplifikácií), zostavené oficiálnymi predstaviteľmi zdravotníckych úradov v štátoch Massachusetts, New York a Nevada, až 90 percent ľudí s pozitívnym testom nieslo takmer nulovú vírusovú nálož.

Ak by sme to aplikovali na Slovensko tak z 200 pacientov, ktorí majú pozitívny PCR RNA test a na základe tohto počtu prijíma svoje rozhodnutia pandemická komisia, úrad verejného zdravotníctva, vláda, ktorá povolala políciu a chystá sa povolať aj armádu... tak z tých 200 sa jedná iba o cca 20, ktorí by mohli byť skutočne infekční, u ostatných 180 je ich reálna vírusová nálož tak minimálna, že nemôžu túto infekciu šíriť, nie sú ohrození ani oni a ani ich okolie.

Podľa článku v USA hľadajú riešenia a jedno z riešení by bolo upraviť tzv. prahovú hodnotu cyklu (počet zosilnení), ktorá sa v súčasnosti používa na rozhodnutie, či je pacient infikovaný. Väčšina testov stanovuje dnes limit štandardne na 40, niektoré na 37 amplifikačných cyklov. To znamená, že ak máte pozitívny nález na koronavírus, tak je to výsledok testovacieho procesu, v ktorom sa uskutočnilo 37 – 40 zosilňovacích cyklov.

Testy s tak vysokými počtom zosilnení môžu zistiť nielen živý vírus, ale aj genetické fragmenty, zvyšky po infekcii, ktoré nepredstavujú žiadne osobitné riziko – podobne ako nájdenie vlasov v miestnosti dlho po odchode človeka. Akýkoľvek test s prahovou hodnotou cyklu nad 35 je príliš citlivý. **Niektorí výskumníci v USA sú v šoku z toho „že sú ľudia nechávaní, aby si mysleli, že test po 40 zosilneniach predstavuje pozitívum“.**

Rozumnejšia hranica by bola 30 až 35 zosilnení, alebo dokonca menej. Tieto zmeny v nastavení testovania by znamenali, že množstvo genetického materiálu vírusu vo vzorke pacienta by muselo byť 100-násobné až 1000 – násobné oproti súčasnému štandardu na to, aby bol test považovaný za pozitívny – a odhalili by sa naozaj iba osoby, ktoré sú infekčné a na ktoré by sa mala zamerať pozornosť.

Takže je prekvapujúce, že vo výsledkoch sa neuvádza počet zosilnení, ale že sa uvádza iba pozitívny alebo negatívny výsledok.

Bolo by užitočné zistiť, či ak je niekto pozitívny, či má vysokú vírusovú záťaž alebo nízku vírusovú záťaž. Obzvlášť znepokojujúci je preto počet ľudí s pozitívnymi výsledkami, ktorí nie sú infekční. Vysoko citlivé testy PCR sa javili ako najlepšia voľba na sledovanie koronavírusu na začiatku pandémie.

Dnes sú potrebné iné testy na koronavírusy, ktoré sú rýchle, lacné a je ich možné obstaráť v dostatočnom množstve na to, aby mohli byť často testovaní všetci, ktorí sú indikovaní lekármi – aj keď by boli tieto testy menej citlivé. Možno že sa nimi nepodari zachytiť úplne každého z ľudí šíriacich infekciu, ale určite zachytia tých najviac infekčných ľudí, vrátane superrozmetáčov. To jediné, ak by sme včas zachytili superrozmetáčov, to by viedlo k utlmeniu epidémie prakticky na nulu, vyjadril svoje presvedčenie profesor Miño, epidemiológ z Harvard T.H. Chan School of Public

Health.

Ked' vidíme aký komplexný vedecký problém predstavuje súčasná pandémia, hoci len z tohto jedného aspektu hľadania vhodného diagnostického testu, tak je pre slovenskú medicínu dosť ponižujúce, keď musíme na Slovensku počúvať papagája „Matoviča“, ktorý pochyťí do reči nejaké „múdrosti“ v pandemickej komisii, aby ich potom múdrosráčsky, tento plagiátor bez ukončeného vzdelania, reprodukoval verejne na tlačovej konferencii. To si fakt vyžaduje veľkú dávku znalosti psychiatrie, ktorou musia disponovať členovia pandemickej komisie, aby sa vedeli ovládnuť. Len kolegovia dokedy?